

SÖKANDE

Samres AB, 556433-7417

Ombud: advokaten Tomas Eliasson
Advokatfirman Delphi i Malmö AB
Stora Nygatan 64
211 37 Malmö

MOTPART

Region Skåne
Skånetrafiken
291 89 Kristianstad

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet enligt lagen om offentlig upphandling
(LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar Samres AB:s ansökan.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Samres AB ansöker om överprövning av giltigheten av avtal träffat mellan Skånetrafiken och Malmö stad gällande beställningscentraltjänster för sjukresor i Malmö stad. Samres AB yrkar att avtalet från och med januari 2015 ska förklaras ogiltigt och anför som grund för sin ansökan i huvudsak följande.

Skånetrafiken har tilldelat Malmö stad, genom servicenämnden, uppdrag avseende beställningscentraltjänster för sjukresor i Malmö utan föregående annonsering enligt LOU. Av faktura utställd på Skånetrafiken och upprättad av Malmö stad daterad den 6 mars 2015 framgår att Malmö stad utfört och fakturerat sjukresor m.m. under februari 2015. Undantag från skyldigheten att annonsera, t.ex. vid synnerliga skäl, är få och ska tolkas restriktivt. Vidare är det den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att en undantagssituation föreligger. Såvitt känt föreligger ingen sådan. Avtalet torde ha tilldelats i strid med LOU och tilldelningen utgör därför en otillåten direktupphandling, varför avtalet ska ogiltigförklaras. Vidare har avtalet ingåtts, eller i vart fall förändrats i sådan omfattning att det utgör ett nytt avtal, den 1 januari 2015.

Såsom Samres AB uppfattar det vidgår Region Skåne att Malmö stad utför beställningscentraltjänster åt Region Skåne avseende sjukresor samt att detta avtal har ingåtts muntligen och utan föregående annonsering och upphandling enligt LOU. Region Skåne hävdar att avtalet träffades ”för flera år sedan” och att Samres AB:s ansökan därför har kommit in för sent. Region Skåne har inte närmare redovisat när avtalet har ingåtts. Region Skåne har inte redovisat vem hos Region Skåne och Malmö stad som ingick avtalet och man har inte heller närmare redovisat avtalets innehåll. Det är vidare okänt vilken ansvarig nämnd som tagit beslut att ingå avtalet, under vilka villkor avtalet gäller, avtalstid, betalningsvillkor, uppsägnings-

villkor etc. I ett av Region Skåne åberopat skriftligt intyg förklarar någon, som uppenbarligen inte själv ingått avtalet hos Skånetrafiken, att det finns ett mångårigt samarbete i form av en muntlig överenskommelse. Någon närmare beskrivning av samarbetsavtalets innehåll eller avtalsvillkor framgår inte av intyget. Däremot kan man av intyget utläsa att avtalet har förändrats men att denna eller dessa förändringar enligt intygsgivarens bedömning inte varit väsentliga. Vad denna bedömning grundar sig på framgår emellertid inte. Med hänsyn till påståendet att avtalet ingicks för flera år sedan torde Region Skåne även ha bevisbördan för att avtalet inte ändrats i sådan omfattning att 2015 års villkor utgör ett nytt avtal. Eftersom Region Skåne inte närmare preciserat ovannämnda uppgifter om avtalet och dess innehåll måste rimligen utgångspunkten vara att köp från den 1 januari 2015 utgör ett nytt avtal eller i vart fall att varje faktura utgör ett nytt avtal.

Vidare bestrider Samres AB att Region Skånes avtal med Malmö stad avseende beställningscentraltjänster utgör ett sådant ömsesidigt förpliktande samarbetsavtal som undantagits från upphandlingsskyldighet i upphandlingsdirektivet.

Region Skåne yrkar i första hand att Samres AB:s ansökan om ogiltighet ska avvisas då den inte har inkommit inom sex månader från det att avtalet slöts. Region Skåne anför i huvudsak följande.

Region Skåne, genom dess förvaltning Skånetrafiken, är huvudman för sjukresor och Malmö stad är huvudman för färdtjänst för dess invånare. Region Skåne och Malmö stad har därmed ett gemensamt ansvar för serviceresor inom Malmö. Målet med avtalet har varit att samordna och samarbeta för det allmännyttiga uppdrag som både Region Skåne och Malmö stad är ansvariga för. Malmö stad erhåller en ersättning för administrationskostnad från Region Skåne till följd av detta samarbete. De fakturor

från år 2015 som Samres AB åberopar påvisar denna ersättning. Det samarbete som Region Skåne och Malmö stad har avseende serviceresor har funnits under flera år och villkoren för samarbetet bestämdes för flera år sedan genom ett muntligt avtal. Det muntliga avtalet har åtminstone förelegat sedan år 2013. Samres AB har under hela denna tid haft vetskap om att avtalet förelegat. Bolaget har själv i ett brev till Region Skåne daterat den 25 mars 2013 påpekat att Region Skåne inte upphandlat beställningscentraltjänst avseende sjukresor för Malmö stad. Förekomsten av avtalet mellan Malmö stad och Region Skåne som ingåtts före år 2013 framgår även av fakturor från åren 2013 och 2014. Att Malmö stad och Region Skåne har ingått ett samarbete avseende serviceresor är väl dokumenterat och framgår bl.a. av en extern granskning som gjordes år 2013. Avtalet ingicks före år 2013 och det har sedan dess inte skett några väsentliga förändringar av avtalet. Detta intygas av både Skånetrafiken och Malmö stad.

En ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet slöts. Region Skåne och Malmö stad ingick det aktuella avtalet för flera år sedan. Att avtalet ingicks muntligen medför inte att sexmånadersfristen inte började löpa. Samres AB:s ansökan om ogiltighet har inte inkommit till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet slöts. Bolagets ansökan om ogiltighet har således inkommit för sent och ska därmed avvisas.

Om rätten skulle finna att Samres AB:s ansökan om ogiltighet inkommit i rätt tid ska ansökan avslås, då Region Skåne inte brutit mot LOU. Det aktuella avtalet mellan Region Skåne och Malmö stad är ett samarbetsavtal som inte omfattas av upphandlingsdirektivet eller LOU och Region Skåne har därmed inte haft någon skyldighet att upphandla avtalet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 16 kap. 17 § första stycket LOU framgår att en ansökan om överprövning av ett avtals giltighet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att avtalet slöts. Det finns inte något krav i direktiven eller LOU på att avtal måste upprättas skriftligen för att sexmånadersfristen ska börja löpa. Det får anses följa av bestämmelsen att det är tidpunkten för den civilrättsliga avtalsbundenheten som utlöser sexmånadersfristen. Vidare finns förutom ogiltighetsförklaring av avtal alternativa rättsmedel, såsom skadestånd och upphandlingsskadeavgift, att tillgå för att stävja otillåtna direktupphandlingar. För att förvaltningsrätten ska kunna pröva Samres AB:s ansökan krävs att den kommit in till förvaltningsrätten inom sex månader från det att det aktuella avtalet mellan Region Skåne och Malmö stad slöts.

Samres AB har i målet anfört att det avtal angående beställningscentral-tjänster som Malmö stad utför åt Region Skåne har ingåtts, eller i vart fall förändrats i sådan omfattning att det utgör ett nytt avtal, den 1 januari 2015. Region Skåne har å sin sida uppgett att det samarbete som Region Skåne och Malmö stad har avseende serviceresor har funnits under flera år och att villkoren för samarbetet bestämdes genom ett muntligt avtal som åtminstone har förelegat sedan år 2013.

Förvaltningsrätten kan konstatera att det av de fakturor som Region Skåne åberopat i målet framgår att Malmö stad utfört och fakturerat sjukresor m.m. under februari och mars 2013 samt under februari och mars 2014. Vidare framgår det av en av Region Skåne åberopad extern granskning som gjordes år 2013 att Malmö stad och Region Skåne har ett samarbete avseende serviceresor. Vidare uppger affärsområdeschefen vid serviceförvaltningen i Malmö stad och affärsområdeschefen vid Skånetrafiken, i av Region Skåne åberopade intyg, att det finns ett mångårigt muntligt samar-

betsavtal mellan Malmö stads serviceförvaltning och Region Skåne, genom Skånetrafiken, att utföra beställningscentraltjänster avseende sjukresor samt att inom ramen för färdtjänsten i Malmö stad utföra sjukresor och att avtalet har förelegat före år 2013 utan några väsentliga förändringar i den muntliga överenskommelsen.

Enligt förvaltningsrättens mening är det i målet inte visat annat än att det föreligger ett avtal mellan Malmö stad, genom serviceförvaltningen, och Region Skåne, genom Skånetrafiken, gällande beställningscentraltjänster avseende sjukresor och att detta avtal ingåtts någon gång före år 2013. Det är i målet inte heller visat att det aktuella avtalet ändrats i väsentlig omfattning, varför den av Samres AB återopade fakturan avseende februari 2015 får anses omfattas av det ursprungliga avtalet. Samres AB:s ansökan om överprövning av avtalets giltighet kom in till förvaltningsrätten den 15 april 2015. Enligt förvaltningsrätten har ansökan inte inkommit inom sex månader från det att det aktuella avtalets slöts. Ansökan har således inkommit för sent och ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Ola Brändström

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden **och** mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

